

การพัฒนาผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนเสริมไข่ฝ่ำ
Development of gluten free biscuit product added *Wolffia globosa*
(watermeal)

ฐิติวรภา ไยสำลี*¹ ศุภวิชญ์ โต๊ะจงมล¹ ศิริวัตร ข่าเหล็ก¹ อติพงษ์ โปรงเครือ¹ และอานง ใจแน่น¹
โรงเรียนการเรือน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษา ลำปาง

Thitiworada Yaisumlee*¹ Supawit Tojongmol¹ Siriwat Khalek¹ Artipong Prongkrua¹
and Anong Jainan¹

¹ School of Culinary Arts, Suan Dusit University, Lampang Center

รับบทความ: 23 พฤษภาคม 2565

แก้ไขบทความ: 8 สิงหาคม 2565

ตอบรับบทความ: 31 สิงหาคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการคัดเลือกตำรับของผลิตภัณฑ์บิสกิตโดยคัดเลือกตำรับจากแหล่งอ้างอิง 3 ตำรับ ทดสอบคุณภาพทางประสาทสัมผัสด้วยวิธี 9-Points Hedonic Scale พบว่าตำรับที่มีส่วนผสมของแป้งอเนกประสงค์ เนย น้ำตาล เกลือ ยีสต์ ผงฟู น้ำ ได้รับคะแนนความชอบมากที่สุด ด้านลักษณะปรากฏ สี กลิ่น เนื้อสัมผัส รสชาติ และความชอบโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) 7.20^a, 7.00^{ab}, 6.60, 7.20, 6.80 และ 7.20^a ตามลำดับ จากนั้นศึกษาอัตราส่วนของแป้งข้าวเจ้าต่อแป้งข้าวโพดที่เหมาะสมต่อผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตน ใช้แป้งข้าวเจ้าต่อแป้งข้าวโพดในปริมาณร้อยละ 50:50, 60:40, 70:30 และ 80:20 พบว่าที่อัตราส่วน 50:50 ได้รับคะแนนความชอบสูงสุด ด้านลักษณะปรากฏ สี กลิ่น เนื้อสัมผัส รสชาติ และความชอบโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) เท่ากับ 7.43^a, 7.33^a, 7.13^a, 7.23^a, 7.63^a และ 7.43^a ตามลำดับ

จึงนำมาศึกษาปริมาณการเติมไข่ฝ่ำในผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนที่ระดับร้อยละ 0, 5, 10 และ 15 พบว่าปริมาณการเติมไข่ฝ่ำร้อยละ 5 ได้รับคะแนนความชอบสูงสุดด้านลักษณะปรากฏ สี กลิ่น เนื้อสัมผัส รสชาติ และความชอบโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) เท่ากับ 7.27^a, 7.30^a, 6.87^a, 7.43^a, 7.27^a และ 7.60^a ตามลำดับ

คำสำคัญ: บิสกิต ปราศจากกลูเตน ไข่ฝ่ำ

* ผู้ประสานงาน (Corresponding Author)
e-mail: Thitiworada_yai@dusit.ac.th

Abstract

This research aimed to study the selection of formulas of biscuit products. By selecting formulas from 3 references using 9-points Hedonic Scale. It was found that the formulas containing all-purpose flour, butter, sugar, salt, yeast, baking powder, water received the highest liking score in appearance, color, flavor, texture, taste and overall liking. The difference was statistically significant: ($p \leq 0.05$) 7.20^a, 7.00^{ab}, 6.60, 7.20, 6.80 and 7.20^a respectively, Then a study related to the ratio of flour to gluten-free biscuits was carried out. Using rice flour to corn flour in the amount of 50:50, 60:40 70:30 and 80:20 It was found that the ratio of 50:50 received the highest liking score in appearance, color, flavor, texture, taste and overall liking. The difference was statistically significant: ($p \leq 0.05$) 7.43^a, 7.33^a, 7.13^a, 7.23^a, 7.63^a and 7.43^a respectively, Which had led to a process of mixing *Wolffia Globosa* into gluten-free biscuits 0 percent 5 percent 10 percent and 15 percent. With this process, It was found that *Wolffia Globosa* 5 percent received the highest liking score in appearance, color, flavor, texture, taste and overall liking. And the difference was statistically significant: ($p \leq 0.05$) 7.27^a, 7.30^a, 6.87^a, 7.43^a, 7.27a and 7.60^a respectively.

Keywords: Biscuit, Gluten-fre, *Wolffia Globosa*

บทนำ

ผลิตภัณฑ์บิสกิตอยู่ในกลุ่มของขนมขบเคี้ยวขนาดเล็ก มีความสะดวกต่อการบริโภค และยังอุดมไปด้วยคุณค่าทางโภชนาการ มีอัตราการเติบโตของตลาดเฉลี่ยร้อยละ 2.2 ต่อปี มีมูลค่าตลาดในไทย 13,100 ล้านบาท (เจาะลึกตลาดบิสกิต, 2561) ส่วนผสมหลักในผลิตภัณฑ์บิสกิตส่วนมากคือ แป้งสาลี ที่มีองค์ประกอบของกลูเตน มีผลทำให้เนื้อเยื่อบริเวณผนังลำไส้ดูดซึมอาหารลดลงร่างกายสร้างภูมิต้านทานหรือสารต่อต้านกลูเตน (ศุภมาส เขียวอักษร, 2560) เมื่อกลุ่มผู้แพ้กลูเตนรับประทานเข้าไปจึงทำให้เกิดอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ ท้องเสีย คลื่นไส้ อาเจียน เป็นต้น ส่งผลให้อาหารปราศจากกลูเตน (Gluten-free food) เป็นที่นิยมและมีแนวโน้มว่าจะได้รับความนิยมมากขึ้นในไทย (วิภา สุโรจนะเมธากุล, 2558) จากฐานลูกค้าที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้บิสกิตคือกลุ่มผลิตภัณฑ์สินค้าที่มีอัตราการขยายตัวของตลาดสูง ไข่ฝ่ำ หรือ ฝ่ำชื่อสามัญ คือ *Wolffia Globosa* เป็นพืชน้ำที่มีขนาดเล็กพบได้ในแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีน้ำนิ่งใส และสะอาด ลอยเป็นแพอยู่บริเวณผิวน้ำ พบในแถบภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งคนในท้องถิ่นนิยมนำมาประกอบอาหาร (สุภฎารัตน์ สุธีพรวิโรจน์, 2554) มีแคลเซียม 513.07 มิลลิกรัม โปรตีน 18.89 กรัมต่อฝ่ำ 100 กรัม (เกริกชัย ชีระปฏิยุทธ์, 2550)

งานวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนเสริมไข่ฝ่ำ ซึ่งเป็นวัตถุดิบท้องถิ่นที่ยังมีคนรู้จักไม่มากนักและหาได้ภายในประเทศไทย เพื่อเพิ่มมูลค่าของไข่ฝ่ำอีกทั้งยังเป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับกลุ่มผู้แพ้กลูเตนอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการคัดเลือกตำรับของผลิตภัณฑ์บิสกิต
2. เพื่อศึกษาอัตราส่วนของแป้งข้าวเจ้าต่อแป้งข้าวโพดที่เหมาะสมต่อผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตน
3. เพื่อศึกษาปริมาณการเติมไข่ผงในผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตน

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการคัดเลือกตำรับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์บิสกิต

ศึกษาการคัดเลือกตำรับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์บิสกิตโดยนำตำรับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์บิสกิต 3 ตำรับจากแหล่งอ้างอิงมาทดสอบคุณภาพทางประสาทสัมผัสโดยใช้วิธี 9-Points Hedonic Scale ด้านลักษณะปรากฏ สี กลิ่น เนื้อสัมผัส รสชาติ และความชอบโดยรวม กับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน วางแผนการทดลองแบบสุ่มอย่างสมบูรณ์ภายในบล็อก Randoized Completely Block Design (RCBD) และเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยค่าสถิติ Duncan's Multiple Range Test (DMRT)

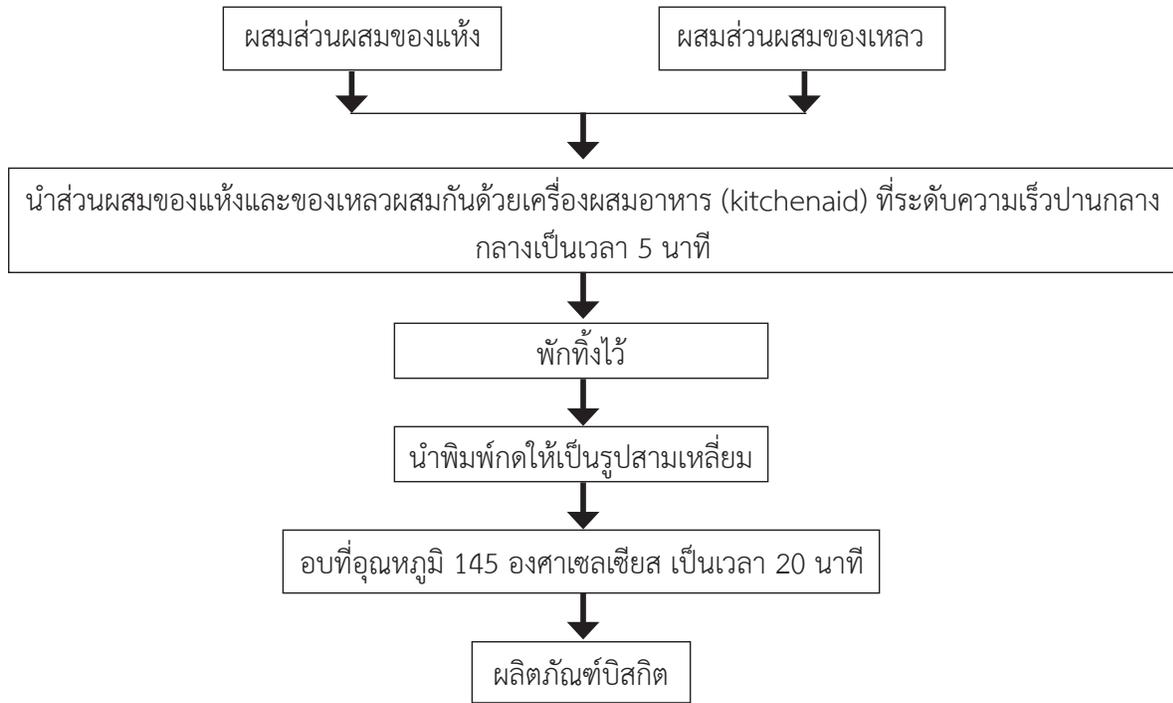
ตารางที่ 1 แสดงปริมาณของส่วนผสมตำรับ

ส่วนผสม	ตำรับที่ 1		ตำรับที่ 2		ตำรับที่ 3	
	ปริมาณ (กรัม)	ร้อยละ	ปริมาณ (กรัม)	ร้อยละ	ปริมาณ (กรัม)	ร้อยละ
แป้งเนกประสงค์	100	52.63	-	-	-	-
แป้งสาลี	-	-	500	45.04	244	64.21
เนย	20	10.52	300	27.02	-	-
น้ำตาล	20	10.52	-	-	15	3.94
น้ำตาลไอซิ่ง	-	-	200	18.01	-	-
เกลือ	1	0.52	-	-	2	0.52
ยีสต์	5	2.63	-	-	-	-
ผงฟู	4	2.10	-	-	3	0.78
ไข่ไก่	-	-	110	9.90	-	-
น้ำ	40	21.05	-	-	116	30.52

ที่มา : ตำรับที่ 1 จีรวรรณ มณีโรจน์, (2555)

ตำรับที่ 2 ชุติมณฑกรณ์ ทับทิมเขียว และนัฐนันท์ ทวีรัตน์ธนนท์, (2551)

ตำรับที่ 3 พาณิตาวี ด้วงเกต และอาติยา สงนุ้ย, (2556)

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการผลิตบิสกิต
 ที่มา: จีรวรรณ มณีโรจน์, (2555)

ขั้นตอนการผลิตบิสกิตเรียงจากผสมของแห้ง แป้ง ผงฟู เกลือเข้าด้วยกันแล้วผสมของเหลว ยีสต์ น้ำ น้ำตาล จากนั้นนำส่วนผสมทั้งของเหลวและของแห้งมาผสม ด้วยเครื่องผสมอาหาร (kitchenaid) ที่ระดับความเร็วปานกลางเป็นเวลา 5 นาที จากนั้นนำไปพักทิ้งไว้ 30 นาที นำออกมารีดบางขนาด 1.5 มิลลิเมตร กดด้วยพิมพ์ให้เป็นรูสามเหลี่ยม นำไปอบที่อุณหภูมิ 145 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 20 นาที

2. เพื่อศึกษาอัตราส่วนของแป้งข้าวเจ้าต่อแป้งข้าวโพดที่เหมาะสมต่อผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตน

นำผลการคัดเลือกตำรับที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาศึกษาอัตราส่วนของแป้งข้าวเจ้าต่อแป้งข้าวโพดที่เหมาะสมต่อผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนที่ระดับร้อยละ 50:50, 60:40, 70:30 และ 80:20 ทดสอบคุณภาพประสาทสัมผัสโดยใช้วิธี 9-Points Hedonic Scale กับผู้ทดสอบจำนวน 30 คน ในคุณลักษณะด้านลักษณะปรากฏ สี กลิ่น

เนื้อสัมผัส รสชาติ และความชอบโดยรวม วางแผนการทดลองแบบสุ่มอย่างสมบูรณ์ภายในบล็อก Randomized Completely Block Design (RCBD) และเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยค่าสถิติ Duncan's Multiple Range Test (DMRT)

3. เพื่อศึกษาปริมาณการเติมไข่ผงในผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตน

นำผลการคัดเลือกอัตราส่วนของแป้งที่เหมาะสมต่อผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนจากขั้นตอนที่ 2 มาศึกษาปริมาณการเติมไข่ผงในผลิตภัณฑ์ที่ระดับร้อยละ 0, 5, 10 และ 15 ทดสอบคุณภาพประสาท

สัมผัสโดยใช้วิธี 9-Points Hedonic Scale กับผู้ทดสอบจำนวน 30 คน ในคุณลักษณะด้านลักษณะปรากฏ สี กลิ่น เนื้อสัมผัส รสชาติ และความชอบโดยรวม วางแผนการทดลองแบบสุ่มอย่างสมบูรณ์ภายในบล็อก Randomized Completely Block Design (RCBD) และเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยค่าสถิติ Duncan's Multiple Range Test (DMRT)

ผลการวิจัย

1. ผลการคัดเลือกตำรับของผลิตภัณฑ์บิสกิต

ผลการคัดเลือกตำรับของผลิตภัณฑ์บิสกิต 3 ตำรับ โดยการทดสอบคุณภาพทางประสาทสัมผัสด้วยการให้คะแนนความชอบ 9 ระดับ (9-Points Hedonic Scale Test) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน ที่มีต่อผลิตภัณฑ์บิสกิตแต่ละตำรับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์บิสกิตแต่ละตำรับ

คุณลักษณะ	คะแนนความชอบ		
	ตำรับที่ 1	ตำรับที่ 2	ตำรับที่ 3
ลักษณะปรากฏ	7.20 ^a ±0.44	6.60 ^{ab} ±0.89	5.80 ^b ±0.83
สี	7.00 ^{ab} ±0.70	7.20 ^a ±0.44	6.20 ^b ±0.83
กลิ่น ^(ns)	6.60±0.54	6.00±1.00	5.60±1.14
ลักษณะเนื้อสัมผัส ^(ns)	7.20±0.44	6.20±0.83	6.60±1.34
รสชาติ ^(ns)	6.80±0.83	6.40±1.14	6.00±1.41
ความชอบโดยรวม	7.20 ^a ±0.44	6.20 ^{ab} ±0.83	6.00 ^b ±1.00

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตัวอักษร ^{ab} แสดงความแตกต่างในแนวนอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ตัวอักษร ^{ns} แสดงความไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ลักษณะปรากฏของผลิตภัณฑ์บิสกิตมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ผลิตภัณฑ์บิสกิตตำรับที่ 1 และ 2 มีคะแนนความชอบด้านลักษณะปรากฏสูงสุดเท่ากับ 7.20^a และ 6.60^{ab} รองลงมาคือตำรับที่ 3 โดยมีคะแนนความชอบด้านลักษณะปรากฏเท่ากับ 5.80^b ตำรับที่ได้คะแนนด้านลักษณะปรากฏสูงสุด มีลักษณะคงรูปเนื้อฟู คล้ายสโคน และมีขนาดชิ้นเล็ก (เรียม ดีหล็กแก้ว, 2559)

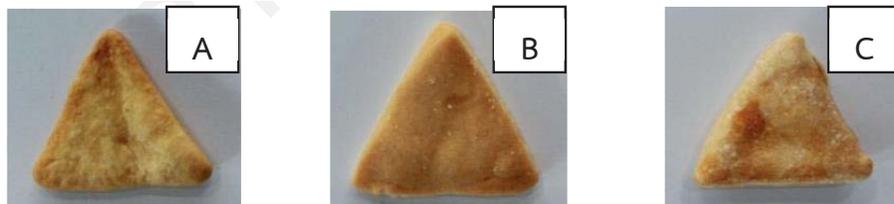
สีของผลิตภัณฑ์บิสกิตมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ผลิตภัณฑ์บิสกิตตำรับที่ 2 และ 1 มีคะแนนความชอบด้านสีสูงสุดเท่ากับ 7.20^a และ 7.00^{ab} รองลงมาคือตำรับที่ 3 โดยมีคะแนนความชอบด้านสีเท่ากับ 6.20^b ตำรับที่ได้คะแนนด้านสีสูงสุด มีลักษณะเนื้อสีขาวนวลปนสีน้ำตาลเนื่องจากมีส่วนประกอบของน้ำตาลมากจึงทำให้เกิดปฏิกิริยา Caramelization (พิมพ์เพ็ญ พรเฉลิมพงศ์, 2550)

กลิ่นของผลิตภัณฑ์บิสกิตไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) ผลิตภัณฑ์บิสกิตตำรับที่ 1 มีคะแนนความชอบด้านกลิ่นมากที่สุด 6.60 รองลงมาคือตำรับที่ 2 และตำรับที่ 3 โดยมีคะแนนความชอบด้านกลิ่นเท่ากับ 6.00 และ 5.60 ตามลำดับ ตำรับที่ได้คะแนนด้านกลิ่นสูงสุด มีส่วนผสมที่ให้กลิ่นหอมกับผลิตภัณฑ์บิสกิต ได้แก่ เนย และยีสต์

เนื้อสัมผัสของผลิตภัณฑ์บิสกิตไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) ผลิตภัณฑ์บิสกิตตำรับที่ 1 มีคะแนนความชอบด้านเนื้อสัมผัสมากที่สุด 7.20 รองลงมาคือตำรับที่ 3 และตำรับที่ 2 โดยมีคะแนนความชอบด้านเนื้อสัมผัสเท่ากับ 6.60 และ 6.20 ตามลำดับ ตำรับที่ได้คะแนนด้านเนื้อสัมผัสสูงสุด มีเนื้อสัมผัสที่นุ่มเล็กน้อยแต่ยังคงความกรอบ ร่วน และไม่แข็งกระด้าง (รตินันท์ สินธวะรัตน์, 2561)

รสชาติของผลิตภัณฑ์บิสกิตไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) ผลิตภัณฑ์บิสกิตตำรับที่ 1 มีคะแนนความชอบด้านรสชาติมากที่สุด 6.80 รองลงมาคือตำรับที่ 2 และตำรับที่ 3 โดยมีคะแนนความชอบด้านรสชาติเท่ากับ 6.40 และ 6.00 ตามลำดับ ตำรับที่ได้คะแนนด้านรสชาติสูงสุด มีรสชาติเค็ม และหวาน

ความชอบโดยรวมของผลิตภัณฑ์บิสกิตมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\leq 0.05$) ผลิตภัณฑ์บิสกิตตำรับที่ 1 และ 2 มีคะแนนความชอบด้านสีสูงสุดเท่ากับ 7.20^a และ 6.20^{ab} รองลงมาคือตำรับที่ 3 โดยมีคะแนนความชอบโดยรวมเท่ากับ 6.00^b ตำรับที่ได้คะแนนความชอบโดยรวมสูงสุด มีลักษณะคงรูปเนื้อฟู มีขนาดชิ้นเล็ก ๆ เนื้อสีขาวนวลปนสีน้ำตาลหอมกลิ่นเนยเนื้อสัมผัสนุ่มเล็กน้อยแต่ยังคงความกรอบ ร่วน ไม่แข็งกระด้างมีรสชาติเค็ม และหวาน

ภาพที่ 2 ผลิตภัณฑ์บิสกิตแต่ละตำรับ
A) ตำรับที่ 1, B) ตำรับที่ 2, C) ตำรับที่ 3

2. ผลการศึกษาอัตราส่วนของแป้งข้าวเจ้าต่อแป้งข้าวโพดที่เหมาะสมต่อผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตน

ผลการทดสอบคุณลักษณะทางประสาทสัมผัสโดยใช้การทดสอบคุณภาพทางประสาทสัมผัสด้วยการให้คะแนนความชอบ 9 ระดับ (9-Points Hedonic Scale Test) จากการศึกษาอัตราส่วนของแป้งข้าวเจ้าต่อแป้งข้าวโพดที่ระดับร้อยละ 50:50, 60:40, 70:30 และ 80:20

ตารางที่ 3 คะแนนทางประสาทสัมผัสของการศึกษาอัตราส่วนของแป้งที่เหมาะสมต่อผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตน (แป้งข้าวเจ้า : แป้งข้าวโพด)

คุณลักษณะ	อัตราส่วนของแป้งข้าวเจ้า:แป้งข้าวโพด			
	50:50	60:40	70:30	80:20
ลักษณะปรากฏ	7.43 ^a ±1.10	6.73 ^b ±1.01	6.83 ^b ±1.01	6.97 ^{ab} ±1.12
สี	7.33 ^a ±0.95	6.67 ^b ±1.09	6.90 ^{ab} ±0.92	6.87 ^{ab} ±1.04
กลิ่น	7.13 ^a ±1.07	6.37 ^b ±1.27	6.40 ^b ±1.16	6.30 ^b ±1.20
ลักษณะเนื้อสัมผัส	7.23 ^a ±1.04	6.27 ^b ±1.20	6.60 ^b ±1.03	6.10 ^b ±1.26
รสชาติ	7.63 ^a ±1.09	6.33 ^b ±1.34	6.50 ^b ±1.07	6.10 ^b ±1.37
ความชอบโดยรวม	7.43 ^a ±0.89	6.33 ^b ±1.18	6.53 ^b ±0.93	6.40 ^b ±1.24

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตัวอักษร ^{ab} แสดงความแตกต่างในแนวนอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

ลักษณะปรากฏของผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนตำรับที่ 1 และ 4 มีคะแนนความชอบด้านลักษณะปรากฏสูงสุดเท่ากับ 7.43^a และ 6.97^{ab} รองลงมาคือตำรับที่ 2 และ 3 โดยมีคะแนนความชอบด้านลักษณะปรากฏเท่ากับ 6.73^b และ 6.83^b ตามลำดับตำรับที่ได้คะแนนด้านลักษณะปรากฏสูงสุด เมื่อเทียบกับบิสกิตตามท้องตลาดมีลักษณะคงรูป เนื้อฟู และมีขนาดชิ้นเล็ก (เรียม ดีหลักแก้ว, 2559)

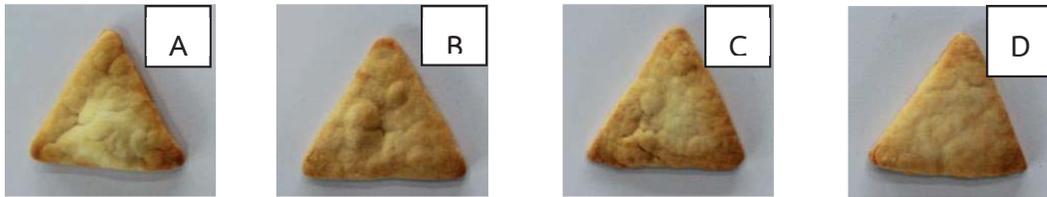
สีของผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนตำรับที่ 1 ตำรับที่ 3 และตำรับที่ 4 มีคะแนนความชอบด้านสีสูงสุดเท่ากับ 7.33^a, 6.90^{ab} และ 6.87^{ab} รองลงมาคือตำรับที่ 2 โดยมีคะแนนความชอบด้านสีเท่ากับ 6.67^b ตำรับที่ได้คะแนนด้านสีสูงสุดเมื่อเทียบกับบิสกิตตามท้องตลาด มีลักษณะเนื้อสีขาวนวลปนสีน้ำตาลเนื่องจากมีส่วนประกอบของน้ำตาลมากจึงทำให้เกิดปฏิกิริยา Caramelization (พิมพ์เพ็ญ พรเฉลิมพงศ์, 2550)

กลิ่นของผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนตำรับที่ 1 มีคะแนนความชอบด้านกลิ่นสูงสุดเท่ากับ 7.13^a และ รองลงมาคือตำรับที่ 3 ตำรับที่ 2 และตำรับที่ 4 โดยมีคะแนนความชอบด้านกลิ่นเท่ากับ 6.40^b, 6.37^b และ 6.30^b ตามลำดับ ตำรับที่ได้คะแนนด้านกลิ่นสูงสุด เมื่อเทียบกับบิสกิตตามท้องตลาดมีความหอมของกลิ่นเนยเนื่องจากมีส่วนผสมของเนยอยู่

เนื้อสัมผัสของผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนตำรับที่ 1 มีคะแนนความชอบด้านเนื้อสัมผัสมากที่สุด 7.23^a รองลงมาคือตำรับที่ 3 ตำรับที่ 2 และตำรับที่ 4 โดยมีคะแนนความชอบด้านเนื้อสัมผัสเท่ากับ 6.60^b, 6.27^b และ 6.10^b ตามลำดับ ตำรับที่ได้คะแนนด้านเนื้อสัมผัสสูงสุด เมื่อเทียบกับบิสกิตตามท้องตลาดมีเนื้อสัมผัสที่นุ่มเล็กน้อย แต่ยังคงความกรอบ ร่วน และไม่แข็งกระด้าง (รตินันท์ สินธวะรัตน์, 2561)

รสชาติของผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนตำรับที่ 1 มีคะแนนความชอบด้านรสชาติมากที่สุด 7.63^a รองลงมาคือตำรับที่ 3 ตำรับที่ 2 และตำรับที่ 4 โดยมีคะแนนความชอบด้านรสชาติเท่ากับ 6.50^b, 6.33^b และ 6.10^b ตามลำดับ ตำรับที่ได้คะแนนด้านรสชาติสูงสุด เมื่อเทียบกับบิสกิตตามท้องตลาดมีรสชาติเค็ม และหวาน

ความชอบโดยรวมของผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนตำรับที่ 1 มีคะแนนความชอบด้านความชอบโดยรวมมากที่สุด 7.43^a รองลงมาคือตำรับที่ 3 ตำรับที่ 4 และตำรับที่ 2 โดยมีคะแนนความชอบด้านความชอบโดยรวมเท่ากับ 6.53^b, 6.40^b และ 6.33^b ตามลำดับ ตำรับที่ได้คะแนนด้านความชอบโดยรวมสูงสุด มีลักษณะคงรูป เนื้อฟูขนาดใหญ่มีลักษณะเนื้อสีขาวนวลปนสีน้ำตาลมีความหอมของกลิ่นเนย และเนื้อสัมผัสนุ่มเล็กน้อยแต่ยังคงความกรอบ ร่วน ไม่แข็งกระด้างรสชาติเค็ม และหวาน

ภาพที่ 3 ผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตน

อัตราส่วนของแป้งข้าวเจ้า:แป้งข้าวโพด A) 50:50, B) 60:40, C) 70:30 และ D) 80:20

3. ผลการศึกษาปริมาณการเติมไข่ผงในผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตน

ผลการทดสอบคุณลักษณะทางประสาทสัมผัสโดยใช้การทดสอบคุณภาพทางประสาทสัมผัสด้วยการให้คะแนนความชอบ 9 ระดับ (9-Point Hedonic Scale Test) จากการศึกษาอัตราส่วนของไข่ผงที่ระดับร้อยละ 0, 5, 10 และ 15

ตารางที่ 4 คะแนนทางประสาทสัมผัสของการศึกษาปริมาณการเติมไข่ผงในผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตน

คุณลักษณะ	ปริมาณการเติมไข่ผง (ร้อยละ)			
	0	5	10	15
ลักษณะปรากฏ	6.60 ^{ab} ±1.03	7.27 ^a ±0.98	5.90 ^{bc} ±1.51	5.70 ^c ±1.76
สี	6.20 ^b ±0.99	7.30 ^a ±0.98	6.17 ^b ±1.46	5.73 ^{bc} ±1.48
กลิ่น	5.63 ^{bc} ±1.15	6.87 ^a ±1.07	6.03 ^b ±1.18	5.57 ^{bc} ±1.38
ลักษณะเนื้อสัมผัส	6.57 ^b ±1.00	7.43 ^a ±0.89	6.60 ^b ±1.30	5.30 ^c ±1.80
รสชาติ	6.23 ^b ±0.97	7.27 ^a ±1.07	6.33 ^b ±1.12	5.33 ^c ±1.72
ความชอบโดยรวม	6.27 ^b ±1.01	7.60 ^a ±0.77	6.33 ^b ±1.24	5.33 ^c ±1.53

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตัวอักษร ^{ab} ที่แตกต่างกันในแนวนอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

ลักษณะปรากฏของผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนเสริมไข่ฝามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) พบว่าผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนเสริมไข่ฝาดำรับที่ 2 และ 1 มีคะแนนความชอบด้านลักษณะปรากฏสูงสุดเท่ากับ 7.27^a และ 6.60^{ab} รองลงมาคือตำรับที่ 3 และตำรับที่ 4 โดยมีคะแนนความชอบด้านลักษณะปรากฏเท่ากับ 5.90^{bc} และ 5.70^c ตามลำดับ ตำรับที่ได้คะแนนด้านลักษณะปรากฏสูงสุดมีลักษณะคงรูป เนื้อฟู และขนาดชิ้นเล็ก (เรียบม ดีหลักแก้ว, 2559)

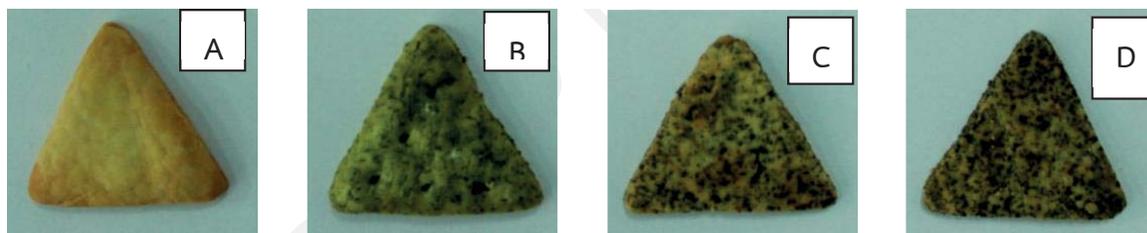
สีของผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนเสริมไข่ฝามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) พบว่าผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนเสริมไข่ฝาดำรับที่ 2 มีคะแนนความชอบด้านสีสูงสุดเท่ากับ 7.30^a รองลงมาคือตำรับที่ 1 ตำรับที่ 3 และตำรับที่ 4 โดยมีคะแนนความชอบด้านสีเท่ากับ 6.20^b, 6.17^b และ 5.73^{bc} ตามลำดับ ตำรับที่ได้คะแนนด้านสีสูงสุด มีลักษณะเนื้อสีขาวนวลปนสีน้ำตาลเนื่องจากมีส่วนประกอบของน้ำตาลมากจึงทำให้เกิดปฏิกิริยา Caramelization และมีสีเขียวน้ำตาลเล็กน้อย ในผลิตภัณฑ์บิสกิต (พิมพ์เพ็ญพรเฉลิมพงศ์, 2550)

กลิ่นของผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนเสริมไข่ฝามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนเสริมไข่ฝาดำรับที่ 2 มีคะแนนความชอบด้านกลิ่นมากที่สุด 6.87^a รองลงมาคือตำรับที่ 3 ตำรับที่ 1 และตำรับที่ 4 โดยมีคะแนนความชอบด้านกลิ่นเท่ากับ 6.03^b, 5.63^{bc} และ 5.57^{bc} ตามลำดับ ตำรับที่ได้คะแนนด้านกลิ่นสูงสุด มีความหอมกลิ่นเนย เนื่องจากมีส่วนผสมของเนยอยู่และมีกลิ่นไข่ฝาลีเล็กน้อย

เนื้อสัมผัสของผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนเสริมไข่ฝามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนเสริมไข่ฝาดำรับที่ 2 มีคะแนนความชอบด้านเนื้อสัมผัสมากที่สุด 7.43^a รองลงมาคือตำรับที่ 3 ตำรับที่ 1 และตำรับที่ 4 โดยมีคะแนนความชอบด้านเนื้อสัมผัสเท่ากับ 6.60^b, 6.57^b และ 5.30^c ตามลำดับ ตำรับที่ได้คะแนนด้านเนื้อสัมผัสสูงสุด มีเนื้อสัมผัสที่นุ่มเล็กน้อยแต่ยังคงความกรอบ ร่วน และไม่แข็งกระด้าง (รตินันท์ สินธวะรัตน์, 2561)

รสชาติของผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนเสริมไข่ฝามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนเสริมไข่ฝาดำรับที่ 2 มีคะแนนความชอบด้านรสชาติมากที่สุด 7.27^a รองลงมาคือตำรับที่ 3 ตำรับที่ 1 และตำรับที่ 4 โดยมีคะแนนความชอบด้านรสชาติเท่ากับ 6.33^b, 6.23^b และ 5.33^c ตามลำดับ ตำรับที่ได้คะแนนด้านรสชาติสูงสุด มีรสชาติเค็ม หวาน และมีความเฝื่อนของไข่ฝาลีเล็กน้อย

ความชอบโดยรวมพบว่าผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนเสริมไข่ฝามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ผลิตภัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนเสริมไข่ฝาดำรับที่ 2 มีคะแนนความชอบด้านความชอบโดยรวมมากที่สุด 7.60^a รองลงมาคือตำรับที่ 3 ตำรับที่ 1 และตำรับที่ 4 โดยมีคะแนนความชอบด้านความชอบโดยรวมเท่ากับ 6.33^b, 6.27^b และ 5.33^c ตามลำดับ ตำรับที่ได้คะแนนด้านความชอบโดยรวมสูงสุด มีลักษณะคงรูป เนื้อฟู และขนาดชิ้นเล็กสีขาวนวลปนสีน้ำตาล และมีสีเขียวน้ำตาลเล็กน้อย ในบิสกิตหอมกลิ่นเนย และมีความหอมของกลิ่นเนยและกลิ่นไข่ฝาลีเล็กน้อย เนื้อสัมผัสนุ่มเล็กน้อยแต่ยังคงความกรอบ ร่วน และไม่แข็งกระด้างมีรสชาติเค็ม หวาน และมีความเฝื่อนของไข่ฝาลีเล็กน้อย

ภาพที่ 4 ผลิตรัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนเสริมไข่ผง ปริมาณการเติมไข่ผงในผลิตรัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตน (ร้อยละ) A) 0, B) 5, C) 10 และ D) 15

อภิปรายผล

จากการศึกษาการคัดเลือกตำรับผลิตรัณฑ์บิสกิตจากแหล่งอ้างอิง 3 ตำรับ พบว่าตำรับที่ 1 ที่มีส่วนผสมของแป้งเนกประสงค์ เนย น้ำตาล เกลือ ยีสต์ ผงฟู น้ำ ได้รับคะแนนความชอบสูงสุดด้านลักษณะปรากฏ สี กลิ่น เนื้อสัมผัส รสชาติ และความชอบโดยรวม 7.20^a , 7.00^{ab} , 6.60 , 7.20 , 6.80 และ 7.20^a ตามลำดับ

ศึกษาอัตราส่วนของแป้งที่เหมาะสมต่อผลิตรัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตน ใช้แป้งข้าวเจ้าต่อแป้งข้าวโพด ในปริมาณร้อยละ 50:50, 60:40, 70:30 และ 80:20 พบว่าที่อัตราส่วน 50:50 ได้รับคะแนนความชอบสูงสุดด้านลักษณะปรากฏ สี กลิ่น เนื้อสัมผัส รสชาติ และความชอบโดยรวม 7.43^a , 7.33^a , 7.13^a , 7.23^a , 7.63^a และ 7.43^a ตามลำดับ

ศึกษาปริมาณการเติมไข่ผงในผลิตรัณฑ์บิสกิตปราศจากกลูเตนที่ระดับร้อยละ 0 5 10 และ 15 พบว่าปริมาณการเติมไข่ผงร้อยละ 5 ได้รับคะแนนความชอบสูงสุดด้านลักษณะปรากฏ สี กลิ่น เนื้อสัมผัส รสชาติ และความชอบโดยรวม 7.27^a , 7.30^a , 6.87^a , 7.43^a , 7.27^a และ 7.60^a ตามลำดับ

References

- เกริกชัย ชีระปฏิยุทธ์.(2550). นวัตกรรมผลิตรัณฑ์เสริมอาหารจากวอลฟ์เฟีย กลอโบซ่า. สาขาวิชาธุรกิจเทคโนโลยีและการจัดการนวัตกรรม (สหสาขาวิชา) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จิรวรรณ มณีโรจน์. (2555). การพัฒนาผลิตรัณฑ์ขนมขบเคี้ยวแบบแผ่นอบกรอบจากเศษเหลือปลาแชลมอน. ภาควิชาผลิตรัณฑ์ประมง คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน กรุงเทพฯ.
- เจาะลึกตลาดบิสกิต. (2561). เจาะตลาดบิสกิตขนมชิ้นเล็กที่มีมูลค่าตลาดกว่า 13,000 ล้านบาท. (ออนไลน์). (ม.ป.ป). สืบค้นจาก <https://www.marketingoops.com/news/brand-move/ritz-cracker-new-product-2018>
- ชุดิมนทภรณ์ ทับทิมเขียว และ นัฐนันท์ ทวีรัตน์ธนนท์. (2551). โครงการวิจัยเรื่อง ขนมขบเคี้ยวจากปลา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
- พิมพ์เพ็ญ พรเฉลิมพงศ์. (2550). Caramelization ปฏิกริยาการเกิดคาราเมล. (ออนไลน์). (ม.ป.ป). สืบค้นจาก <http://www.foodnetworksolution.com/wiki/word/0223/caramelization>

- พาดินตารี ด้วงเกต และ อาติยา สงนุ้ย. (2556). การพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมขบเคี้ยวจากชั่งขนุน. สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
 เรียม ดีหลักแก้ว. (2559). บิสกิตกับกาแฟ อาหารเช้าแบบง่าย ๆ. (ออนไลน์). (ม.ป.ป). สืบค้นจาก <https://www.coffeefavour.com/biscuit-desserts>
- รตินันท์ สินธวะรัตน์. (2561). ความอร่อยอันน่าสับสนของขนมคู่อิต. (ออนไลน์). (ม.ป.ป). สืบค้นจาก <https://www.gourmetandcuisine.com/stories/detail>
- วิภา สุโรจนะเมธากุล. (2558). พัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารปราศจากกลูเตนเพื่อการส่งออก. (ออนไลน์). (ม.ป.ป). สืบค้นจาก <https://www3.rdi.ku.ac.th/?p=21163>
- ศุภมาส เขียวอักษร. (2560). โรคเซลิแอคกับอาการแพ้กลูเตนในเบเกอรี่. (ออนไลน์). (ม.ป.ป). สืบค้นจาก <https://med.mahidol.ac.th/ramachannel/home>
- สุภาวรรณ์ สุธีพรวิโรจน์. (2554). การพัฒนาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจากผำ. (ออนไลน์). (ม.ป.ป). สืบค้นจาก <https://www.pharmacy.cmu.ac.th/web2553/n41.php>

ผู้เขียน

ฐิติวรภา ไยสำลี

โรงเรียนการเรือน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษา ลำปาง
 e-mail: Thitiworada_yai@dusit.ac.th

ศุภวิชญ์ โต๊ะจมม

โรงเรียนการเรือน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษา ลำปาง

ศิริวัตร ข่าเหล็ก

โรงเรียนการเรือน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษา ลำปาง

อดิพงษ์ โปร่งเครือ

โรงเรียนการเรือน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษา ลำปาง

อานง ใจแน่น

โรงเรียนการเรือน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษา ลำปาง